

Sisälmys 3/2002

Puheenjohtajan porinat (=Pääkirous) 4/2002	3
Kerhon sihteerin talvisia terveisiä.....	5
Talviterveiset Linolta	7
Futsal-asiaa	10
Maisteri Maisti	12
Kauden viimeinen ottelu.....	14
SPL:n erotuomarikoulutus 2003	19
K-S EK:n kuukausikerhot 2003	20
Suutele erotuomaria.....	21
Ristikko.....	22
Kurikas tokaastua	23

Jäsenmaksu vuonna 2003 on vain 20 euroa! Maksa se pikaisesti, ettei asia unohdu!

Kerhomme tilinumero on 529002-495305

Pupilli on Keski-Suomen Erotuomarikerho ry:n tiedostuslehti, joka ilmestyy nyt 16. vuotta.
Tämän Pupillin kokosi Lasse Koistinen

Tom Kakkola

Puheenjohtajan porinat IV/2002 eli ei itkeä saa ei meluta saa...

Tervehdys ystävät, kylän miehet ja arvoisat kollegat! Joulukuun, herkullisine tuoksuineen, mukavine perinteineen ja lukuisine lahjoineen (toivottavasti), tulla jolkottavi. On myös tullut aika hiukan tutkailla toimintaamme herramme vuonna 2002; missä asioissa olemme toiminnassamme onnistuneet ja mitä asioita toiminnassamme tulisi parantaa/muuttaa. Paljon asioita tapahtui kuluneena vuonna; jotain ikävää, mutta paljon hyvääkin. Jokainen on varmasti toimistaan, omalta osaltaan, yhteenvetonsa tehnyt ja sen pohjalta tulevaisuuttaan pohtinut ja suunnitellut. Nyt on aika pohtia myös yhteistä, kerhomme, tulevaisuutta.

Kuluneella kaudella saimme, ikävä kyllä, todistaa kahden hienon uran päättymistä. Lasse ja Pekka tekivät, omista lähtökohdistaan, varmasti vaikeat päätöksensä uransa päättämisestä tai suunnan muuttamisesta tänä vuonna. Lasse päätti jättää paikkansa sekä kansallisella että kansainvälisellä huipulla. Onneksi hän kuitenkin haluaa jatkaa toimintaansa tuomarina piirissä ja mahdollisuuksiensa mukaan myös muissa, rakkaaseen harrastukseemme, liittyvissä toimissa. Pekka taas päätti, ainakin toistaiseksi, käyttää tähän mennessä harrastukselleen menettämänsä aikansa niihin asioihin, jotka ovat jääneet tekemättä tai joista hän ei ole ehtinyt nauttia erotuomariuransa aikana. Pekka älä kuitenkaan unohda meitä! Kokemustasi, tietojasi ja taitojasi tarvitaan esimerkiksi kouluttaessamme seuraajia sekä sinulle että muille menestyneille ja kokeneille tuomareillemme!!!

Isot ovat saappaat täytettäväksi, mutta töitä tehdään. Olemme saaneet nauttia myös onnistumisista kauden aikana. Näistä hyvinä esimerkkeinä, kiitos koulutukselle ja tarkkailulle, edustuksemme SPL :n järjestämissä koulutuksissa. Kesällähän Sisu ja Timo osallistuivat C-nuorten Pohjola Cupin yhteydessä järjestetyille Nuorten Erotuomareiden – kurssi I:lle. Mikko osallistui (Talentti –ryhmän lisäksi) Nuorten Erotuomareiden –kurssi III:lle, joka järjestettiin Helsinki Cupin yhteydessä. Lisäksi allekirjoittanut sai, ”palkinnoksi” hyvin menneestä kaudesta, kutsun kahden muun erotuomarin lisäksi marraskuussa Eerikkilään, jossa järjestettiin Nuorten Erotuomareiden – kurssi II. Tämä tapahtuma oli myös ensi kesänä ensimmäisten U 17 MM – kisojen isäntäjoukkueen katsastustilaisuus, jossa B – pojat pelasivat paikastaan auringossa. Työn teko siis kannattaa ja kantaa hedelmää, jossain vaiheessa!

“Money makes the world go around...” sanotaan ja näinhän se valitettavasti taitaakin olla. Kerhon talous on ja on ollut vahvalla ja terveellä pohjalla, joskin kirjanpidollisesti vaikeuksia on ollut. Tähän väliin on pakko mainita, että väärinkäytöksiä ei ole tapahtunut, vaan asioita yksinkertaisesti on hoidettu huonosti. Johtokunta pahoittelee tämän vuoden, koskien vuoden 2001 tilinpäätöstä, täysin turhaa ja aikaa vievää vatvomista. Jäsenistölle kiitos, että luottamus johtokunnan raha-asiaihin hoitoon on edelleen tallella. Tästä viisastuneena tulemme vuoden alussa aloittavassa johtokunnassa sopimaan tarkat toimintamallit ja -tavat, jotta em. kaltaisilta hässäköiltä välttyttäisiin. Jäsenistö tulee saamaan johtokunnalta esityksen, jossa muutoksia kerhon raha-asiaihin hoitoon toivotaan tapahtuvan. Jäsenistön kanta ratkaisee asian lopullisesti, toivottavasti kaikkia osapuolia miellyttävällä tavalla.

Mainitsin edellisessä Pääkirouksessani mahdollisuudesta vaikuttaa kerhon asioihin ja niitä hoitavien henkilöiden valintaan. Jäsenistö on jälleen tätä oikeuttaan käyttänyt ja valinnut uuden johtokunnan vuodelle 2003. Ihan ei mennyt ”koko pakka uusiksi”. Henkilömuutoksia tuli vain yksi; johtokunta työskentelyn jättää aiemmin tänä keväänä Vantaalle siirtynyt (etä-)taloudenhoitaja Pasi ”Karelin” Raitanen ja hänen tilalleen tulee Timo Gustafsson. Tervetuloa mukaan johtokuntaan Timo. **Kiitos muuten jäsenistölle luottamuksesta, jota se osoitti allekirjoittanutta kohtaan valitsemalla hänet jälleen kerran kerhoamme johtamaan.** Muu johtokunta järjestäytyy puheenjohtajansa johdolla vuoden alussa ja sopii vastuujaostaan.

Tietoa ensi vuoden toiminnastamme saatte juttuani seuraavilta sivuilta. Muistakaa käyttää ”etujanne” eli koulutuksiamme hyväksenne valmistautuessanne ensi kautta varten. Lisäksi viime vuonna kuin itsestään käyntiin polkaistu ”lenkkiremmi” jatkaa tiistaisin 18.30 kirmailuaan. Katsotaan onko tarvetta järjestää muita aktiviteetteja. Ilmoitelkaa johtokunnalle jos näin on!!!

***Oikein rauhaisaa joulua ja
vauhdikasta vuoden vaihdetta,
ystävät!***

*Tomppa
edelleen puheenjohtajanne*

Kari Saari

Kerhon sihteerin talvisia terveisiä

1. Muuttuneita osoitteita ja puhelimia

-Tom Kakkola, Paperimestarintie 4 A 3, 40250 Jyväskylä

-Timo Gustafsson, Honkaharjuntie 14 D 37, 40620 Jyväskylä, email:
a3206@jypoly.fi

-Ville Santala, Puistokatu 29 A 8, 40200 Jyväskylä

2. Kauden palkitut

Kerho palkitsi kauden päättäjäsissä Kuopiossa seuraavat erotuomarit:

Vuoden erotuomari:	Tom Kakkola
Lupaavin erotuomari:	Ville Koskiniemi
Vuoden avustava erotuomari:	Janne Kauranen
Ykin pytty:	Mikko Lehtola
Kunnon kaverin kiulu:	Lari Vesander
Kruten kiertopalkinto:	Timo Gustafsson
Kerhoaktiivi:	Lasse Koistinen
Vuoden tarkkailija:	Hannu Kylmäniemi

SPL:n Keski-Suomen piiri palkitsi piirin jalkapallotuomarina Mikko Lehtolan, lupaavimpana tuomarina Sami Kihlmanin ja futsaltuomarina Timo Gustafssonin.

3. Johtokunta

Kerhon syyskokous valitsi Vantaalle muuttaneen Pasi Raitasen tilalle johtokuntaan Timo Gustafssonin.

4. Ehdotuksia piirin valiokuntaan

Piirin erotuomarivaliokunta ja kerho esittävät piirin kurinpitovaliokuntaan Lasse Koistista. Kerho esittää piirin erotuomarivaliokuntaan edelleen Lasse Koistista, Hannu Kylmäniemeä ja Kari Saarta. Lisäksi erotuomarivaliokuntaan kuuluu erotuomariasettelija.

5. Uusi erotuomari

Tapani Olkku Kokkolasta on muuttanut Jyväskylään opiskelemaan ja jatkaa täällä erotuomariharrastustaan. Hänet tavoittaa osoitteesta tajajuol@cc.jyu.fi tai tapani.olkku@luukku.fi.

Toinen uusi tuleva tuomarimme, tosin peruskurssin jälkeen, on Juha Leppänen Survontie 46 a 25. 40520 Jyväskylä, juha.leppanen@hotmail.com, puh. 050-328 0204.

6. Jäsenmaksu 2003

Kerhon jäsenmaksu on ensi vuonnakin 20 euroa. Maksa jäsenmaksusi alkuvuodesta kerhon tilille K-S OP 529 002 - 495 305.

Maksettu jäsenmaksusi takaa, että olet mukana mm. mahdollisissa varustehankinnoissa. Onko kerhon jäsenillä varustetoiveita? Syyskokouksessa tuli esille ainakin t-paita tai pikeepaita kesän kuumille keleille. Verkkarissa kun on silloin liian kuumaa lämmitellä ennen peliä.

Terveisin sihteerinne!

Kari Saari
Päijätpolku 2 A 3
40950 Muurame
Puh. 3732 355 (k.)
659 645 tai 0400-515 630 (t.)
kari.saari@muurame.fi

Keski-Suomen Erotuomarikerho ry:n kevätkokous on

torstaina 13.2.2003 klo 18.30 Monnarilla,
Kihun kokoustilassa Jyväskylässä.

Esillä ovat sääntöjen määräämät asiat.
Tervetuloa!

TALVITERVEISIÄ !

Talven ottelut lähestyy. Ohessa joitakin asioita, joita olisi hyvä näin aluksi muistaa...

A-nuorista ja 3-divisioonasta ylöspäin pelit jakaa halukkaiden kesken Kerhomestari Matti Linna. Kerhomestari katsoo ja asettelee talven otteluihin tuomarit mahdollisimman tasapuolisesti.

Mikäli esteellisyyksiä talven kuluessa muodostuu, olisi turnausten kannalta hyvä ilmoittaa niistä etukäteen kerhomestarille, joka pystyy näin ottamaan ne huomioon tehdessään talviturnausmääräyksiä.

Turnaussäännöt, palkkiot, yms. lukee yleensä etukäteen erotuomarimääräyksissä. PALLOKIRJA tulee pitää ehdottomasti mukana talvellakin kentillä liikuttaessa. Kiinnittäkää huomiota taas kuitteihin. Ottelut tulee eritellä selvästi, päivätä ja allekirjoittaa.

Esimerkki: Tuomarimääräyksissä lukee nimesi kolmen eri pelin kohdalla. Nyt huomaat olevasi estynyt pääsemästä otteluihin. Mikä nyt neuvoksi? No ei hätää....

Katsot joko Pallokirjan tai Tietosivujen tuomariluettelosta toisen tuomarin yhteystiedot. Tarkistat, ettei hänellä ole samaan aikaan omaa ottelua, ja soitat hänelle. Lähtökohtana on olla kuormittamatta ketään tuomaria kohtuuttomasti, joten ensin pyrit vaihtamaan kyseisen ottelun vaihtokauppana hänen kanssaan. On kohteliasta sitten auttaa tätä auttanutta tuomaria, kun hän joskus tarvitsee "vaihtoa". Kun ottelun tuomari vaihtuu alkuperäisestä, tulee vaihdos ILMOITTAA etukäteen Kerhomestarille, jotta hän tietää, missä mennään...

Tarkistakaa ennen turnauksia oma tuomarivarustus, joka sisältää vähintään (mustan)tuomaripaidan, hyvän pillin ja kellon. Keltaisen ja punaisen kortinhan voi nikkaroida pahvista itsekin, vihreätä unohtamatta. Kortteja, kansioita ja pillejä on jonkin verran Kerhomestari Matti Linnalla seuramme varastossa. Kannattaa kysyä tuomaripaitaa, ja muitakin varusteita myös toisilta tuomareilta. Tuomarivarusteita, paitoja, sukkia, shortseja ja pillejä:

Urheilukamu Oy T.Pohjankoski puh. 014-3731464,

Kesport Näppi puh. 014-216805.

Keski-Suomen Erotuomarikerho järjestää jäsenilleen koulutusta ja tiedotusta, sekä vaikuttaa seurana Keski-Suomessa Jalkapallo- ja Futsal -tuomareiden työsaralla Palloliiton, seurojen ja tuomareiden yhteisissä asioissa. Jäseneksi seuraan voi vuodelle 2003 halutessaan liittyä, maksamalla jäsenmaksun 20€ Keski-Suomen Erotuomarikerho ry:n tilille: K-SOP 529002-495305.

Tiedotuslehtemme Pupilli ilmestyy neljästi vuodessa, ja keväällä *jäsenille* lähetetään Tietosivut 2003. Kaudelle 2003 kerho aikoo tukea *jäseniään* yhteisessä varustehankinnassa.

Seuramme järjestää talvisin kuukausittain laadukkaan koulutustilaisuuden, joka viikko vapaaehtoisen juoksulenkin, sekä kesällä ja syksyllä turnausotteluita ja tuomaritoiminnan kritiikkitalaisuudet, sekä kauden päättäjäiset. Koulutuksen sisällöstä vastaa pitkälle piirin ja kerhon erotuomarikouluttajat Hannu Kylmäniemi ja Lasse Koistinen, Palloliiton linjauksen pohjalta.

22. – 23. maaliskuuta Erotuomarikerhomme järjestää Futsal VaajaCup turnauksen. Kevättalvella pääsiäisviikonloppuna on yksi kolmen päivän turnaus. Pistäkää nyt jo päivämäärät ylös.

Jos, ja kun ongelmia kaudenmittaan tulee eteesi, niin kysy rohkeasti tuomarikavereiltasi tai kouluttajilta miten sinun tulisi menetellä tilanteessa jatkossa, liittyi se nyt pelitilanteeseen tai muuhun tuomaritoimintaan.

TALVEN 2002-2003 HARJOITUSOTTELUKORVAUKSET

Erilliset harjoitusottelut:

- Miehet, naiset, A- ja B-juniorit 20 euroa/tehtävä (avustavat myös 20 euroa)
- C- ja nuoremmat 15 euroa/tehtävä (avustavat myös 15 euroa)
- lisäksi ulkopaikkakuntalaisille matkat valtion matkustusohjesäännön mukaan.

Turnaushaarukointia seuroille:

Lähtökohta on 25 centtiä per minuutti.

Otteluaika	2 x 15 min.	7,50 euroa/tehtävä
	2 x 20 min.	10 euroa/tehtävä
	2 x 25 min.	12,50 euroa/tehtävä
	2 x 30 min.	15 euroa/tehtävä
	2 x 35 min.	17,50 euroa/tehtävä

Erillisiin harjoitusotteluihin erotuomarin / erotuomarit asettelee Matti Linna, puh. 040 - 5249 074, matti.linna.ist@jypoly.fi.

Turnaukset tulee aina neuvotella erikseen kerhon kanssa. Yhteyshenkilöinä ovat pj. Tom Kakkola, puh. 040 - 586 5413, 014 - 449 9416 (t.), fax 014 - 449 9421 (t.), tom.kakkola@ray.fi (t.) ja erotuomarit määräävä Matti Linna.

Harjoitusottelut tulee ilmoittaa Matille viim. 10 päivää aikaisemmin. Turnausten ottelumäärät ja -aikataulut tulee toimittaa kaksi viikkoa ennen turnausta. Näin pyrimme takaamaan otteluihin ja turnauksiin erotuomarit.

Ainakin viikonloppuna 8.-9.3. on osa erotuomareistamme SPL:n koulutustilaisuudessa. Kerhon futsal -turnaus Futsal Vaaja Cup pelataan 23.-24.3.2003.

Erotuomariresurssimme ovat näinä viikonloppuina rajalliset.

Todennäköisiä tulevia turnauksia:

- Kerhon futsal -turnaus Futsal Vaaja Cup pelataan 23.-24.3.2003. Teitä kaikkia tarvitaan avuksi !
- JJK B-junioreiden perinteinen turnaus on tammikuun lopussa.
- JJK ja SäyRi järjestävät turnaukset helmikuun puolessavälissä. (toinen turnaus on SäyRi:n TUL-turnaus ja toinen JJK:n talviturnaus).
- C- ja D-junioriturnaus maaliskuun lopussa.
- Dn- ja nuorempien turnaus huhtikuun toisena viikonloppuna ?

Hyvää Joulua ja rauhallista Uutta vuotta teille kaikille!

T: Lino

TILASTOA FUTSALKAUDESTA 2001-2002

Kerännyt Timo Gustafsson

Liigatuomarit ja heidän liigaottelumääränsä:

Gustafsson	13 liigaottelua
Kakkola	12
Meskanen	1

Piirisarjojen ottelumäärät:

Gustafsson	51
Kakkola	44
Hänninen	40
Meskanen	38
Vesander	32
Launis	19
Airola	15
Jonninen	13
Lewis	5
Linna	5
Murtomäki	2

Erotuomarien tehtävämäärä oli yhteensä 264 kpl. Yksin vihellettiin 232 ottelua ja kaksikkona 32. Piirisarjoissa hoidettiin erotuomaritehtäviä yhteensä 260 kpl. Hoitamatta jäi 4 peliä (Äänekoskella 23.3. f-pojat).

Futsal-erotuomarien peruskurssi 16.1.2003 klo 18.00 -21.00

Keski-Suomen talon alakerta, Sepänkatu 4. Ilmoittautumiset piirin toimistoon 652 346 tai toimisto@keski-suomi.palloliitto.fi. Käy lukemassa myös <http://www.futsalsuomi.net>.

Lisätietoja:

K-S ETK futsaljaoston puheenjohtaja
Timo Gustafsson 040-7404616
email: a3206@jypoly.fi

Käy tutustumassa futsaliin Jyväskylässä Huhtaharjun koululla. Futsaliliigaa pelataan mm. 1.12. ja 14.12. ja ykkösdivaria 7.12. ja 11.1.

Miksi en ryhtyisi Futsal-erotuomariksi?

Uusi harrastus ei maksa mitään. Mikä parasta siitä maksetaan ja siinä saa tutustua lajiin ja sen hieno uksiin. Esimerkiksi liigassa pelaava Fc Campus United on ensimmäinen virallinen futsalseura Jyväskylässä.

Mitä futsal on?

Lyhyesti sanottuna futsal on sisällä pelattavaa jalkapalloa omilla säännöillä.

Futsal on Suomessa uusi ja kasvava laji. Erotuomareita on vähän, joten etenemismahdollisuudet ovat hyvät. Suomessa on kaksi kansainvälistä erotuomaria ja 10 futsal-liigaerotuomaria sekä 10 futsal-liiga ja futsal-ykkösen tuomaria. Tulevalla kaudella 2002-2003 aloittaa futsal-ykkönen toimintansa ja sinne on valittu uusia tuomareita. Tämän jälkeen piirisarjoissa pelataan kakkosdivisioona tasosta alaspäin. Toimiessa tuomareina näissä sarjoissa SINULLA on hyvät mahdollisuudet päästä ylöspäin.

Mitä erotuomarius on?

Se on monipuolinen ja vaativa harrastus, jossa tarvitaan henkisiä ja fyysisiä valmiuksia. Se palkitsee harrastajansa kasvattamalla kärsivällisyyttä ja opettamalla henkilöjohtamista. Vaikka erotuomari toiminta on haa steellista, siinä ei tarvita fakiirin kykyjä. Harjoituksella, harkintakyvyllä ja oikeudenmukaisuuden tajulla sekä terveellä järjellä selviää jopa pitkälle. Huippuerotuomarilta vaaditaan lisäksi ihmistuntemusta ja johtamistaitoa.

Erotuomarikoulutus

Siitä alkaa erotuomarin ura. Peruskurssiin kuuluvat teoreettinen opetus, kenttäkoulutus ja koeottelu, jossa kokenut erotuomari tai kouluttaja seuraa ja opastaa käytännön toiminnassa. Luento-osassa keskitytään futsalsääntöihin sekä liiton ja piirin ohjeisiin. Kentällä tapahtuvassa kenttäkoulutuksessa annetaan kokeilulle käsitys kentällä tapahtuvista todellisista tilanteista. Koeotteluissa kokeilija soveltaa luennoilla ja kenttäkoulutuksessa saatuja oppoja käytännössä ja saa samalla arvokkaita neuvoja.

Peruskurssin läpäistyään erotuomari ei ole läheskään valmis vaan vasta oikeutettu harjoittelemaan yksin kentällä. Erotuomarille osoitetaan aluksi nuorten otteluja. Erotuomarin kehittymistä seurataan tarkkailulla, jolla tuetaan vahvuuksia ja kehitetään heikkouksia. Peruskurssin jälkeen erotuomarin ura jatkuu vuotuisilla jatkokursseilla. Malttia, nöyryyttä ja kunnianhimoa siis tarvitaan.

Timo Gusfafsso

Maisteri Maisti

Väkivallan filosofia

Uusintapainos vuodelta 1994!

*Maisteri Maisti on Pupillin
yhteiskuntatieteellinen avustaja,
joka luo katsauksia jalkapallokentän
tapahtumien taustoihin.*

Erotuomari (trad. *dumari*) joutuu usein pelikentällä kohtaamaan väkivaltaa: pelaajat kohdistavat sitä toisiinsa fyysisellä tavalla, joskus myös henkisesti; erotuomari itse vastaanottaa sitä laajamittaisesti etenkin henkisellä tavalla, mutta toisaalta onneksi hyvin harvoin fyysisesti ainakaan meillä kotoisessa Suomenmaassa. Pysin nyt vaatimattomassa esitelmässäni (engl. *why did you do it, Fred ?*) pureutumaan ikuisuusaiheeseen "**Mikä aiheuttaa väkivallan ihmisten välillä ?**"

Väkivalta aiheuttaa väkivaltaa

Ensimmäinen selitys (byrokr. *virallinen selitys*) on yleensä tällainen, ja varsin tottahan se lienee. Syiden pohtimista ajatellen olemme kuitenkin tähän selitykseen tukeutuen kehäpäätelmässä, kuten esimerkiksi "*oliko muna ennen kanaa*" tai "*erosin miehestäni, koska hän joi. Miksiköhän Jeppe joi ?*" Näin ollen siirrymme aika-akselilla lineaarisesti negatiiviseen kasvusuuntaan ja tullemme lähemmäksi itse syitä.

Kosto, pitkä kosto ja ns. verikosto

Eräillä heimoilla nämä esiintyvät hyvinkin korkealla frekvenssillä, jalkapalloheimolaisilla myös suhteellisen usein. Määrittelen ensinnä **koston** tarkoittamaan samassa tilaisuudessa tapahtuvaksi väkivallanteoksi vastaheimolaista kohtaan. Teon aiheuttava kimmoke tai yksilön sisäinen perustelu voi olla esimerkiksi joku seuraavista:

- 1) Yksilön oikeustajua on loukattu ja hän ottaa oikeuden omiin käsiinsä.
- 2) Heimolaistani on pahoinpidelty, joten pahoinpitelempä heikäläistä.
- 3) Minua on ruhjottu, joten länttäänpäs tuota dorkaa lätyyn.
- 4) Empäs olekaan aikoihin kannattanut ketään lasarettiin.
- 5) Ei toi dumari anna ku keltasen, jos mä niittaaan tota täysiä koipeen.
- 6) Hitto ku pääs vaa surisee.

(Kuten huomasimme, useat edellisistä syistä johtavat em. *virallisen selityksen kehäpäätelmään.*)

Pitkällä kostolla tarkoitan aiempien tapahtumien vaikutusta nykyhetkeen (engl. *past and presence*). Inkarnaatiota (hind. *sielunvaellus*) lukuunottamatta keskenään konfliktiin joutuvilla yksilöillä on voinut olla jo aiemmin ns. kalavelkoja maksamatta. He ovat ehkä kohdanneet kymmeniä kertoja pelikentällä eivätkä aina yhtä rakentavassa hengessä. (Hindulaisilla tämä on voinut siis alkaa jo aikojen alusta, kuten esimerkiksi: ensimmäisessä elämässäni olin kaunis kukka ja sinä iso pyhä lehmä, joka paskansit minut tukehduksiin ! Seuraavassa elämässä nähdään...)

Verikostossa puhutaan sukujen tai kansojen välisistä (FIFA-henkilöt huomio!) sovittamattomista ristiriidoista: Esi-isäni oli valkoinen lahtari, joka ampui sinun punaisen esi-isäsi tai päinvastoin. Nyt en uskalla ampua, joten monotan vaan kovaa, kyllä sekin hivelee itsetuntoani ja sukumme/kansamme kunniaa.

Ihminen on sotaisa eläin

Ihminen on sotinut tai vähintään pahoinpidellyt aina jollain tavalla. Kun on sodittu enemmän, on pelattu jalkapalloa vähemmän. Kun taas on sodittu vähemmän, jalkapalloa on pelattu enemmän. Hyvä ystäväni **Desmond Morris** on kauniisti mutta vakuuttavasti selittänyt kaikille lukutaitoisille (Tsekin tasavallassa muuten väestön lukutaito on 100%, joten vastasyntyneetkin osaavat lukea !), että jalkapallo-ottelu on eräänlainen heimosota. Ja koska kaikki eivät pääse heilumaan kentälle, katsomoihin tulevat myös huligaaniset ainekset purkamaan alkukantaisia heimotaisteluviettejään. Älkäämme siis olko liian huolissamme: väkivalta ei tule koskaan loppumaan jalkapallokentältä, pitäkäämme siis vain se säädyllyissä rajoissa.

Lopetukseni toistaa itseään alati: *homo homini lupus*.

Kauden viimeinen ottelu

Päättyessäni piirisarjakauttani viiden asteen syysviimassa Kangasniemen kentän kakkosrajalla sain ajatuksen: juttu Pupilliin kauden viimeisestä Keski-Suomessa tuomittavasta ottelusta. En tiedä oliko kyse vieroitusoireiden ennakkotorjumisesta tai toimittajaharjoittelusta, mutta koska kukaan ei älynnyt estää minua, saapui Pupilli ainoana median edustajana todistamaan maakunnan viimeistä ottelua, kakkosdivisioonan karsintapeliä JJK II – FC KuFu –98 Huhtasuon kentälle.

Koska elettiin jo syyskuun 29. päivää olin suunnitellut kirjoittavani raapaisevan kuvauksen arktisissa oloissa taistelevista tuomareista. Sää ei kuitenkaan suostunut yhteistyöhön, vaan jatkui kaudelle ominaiseen tyyliin kauniina: lämpötila oli kymmenen asteen paremmalla puolella ja aurinko paistoi, ainoa syksyyn viittaava tekijä oli puuskittainen tuuli, joka heitteli kellastuneita lehtiä ympäriinsä.

Saavuvin Huhtasuolle neljäkymmentä minuuttia ennen alkupotkua.

”Olet myöhässä”, Matti ”Lino” Linna, alkavan ottelun erotuomari, totesi minut nähdessään, ”Tässä käytiin jo läpi melkoinen episodi kun joukkueet eivät tienneet saako tässä pelissä käyttää kolme vai viisi vaihtoa. Olen soitellut tässä Maisonlahdet, Filput ja Natrit läpi. Lopulta sitten piiri johtaja muisteli, että ehkä viidellä vaihdolla pelataan.”

Sekaannus ei ollut ensimmäinen. Ko. kakkosen karsintaottelun tuomariasetteluista ilmoitettiin samalla lapulla kolmosen vastaavien kanssa. Paperin alareunassa oli ilmoitus:

”III KARSINNAN SÄÄNNÖT: PELATAAN LOPPUUN ASTI. JATKOAIKA 2X15 MINUUTTIA, JONKA JÄLKEEN RANGAISTUSPOTKUKILPAILU.”

Täksi vuodeksi suomalaisen säännöstöön otetusta kultaisesta maalista ei mainittu sanallakaan.

Niinpä viheltämään Kangasniemelle aseteltu mutta Viitasaarella viheltänyt Kylmäniemen Hanski oli joutunut selvittämään asian puhelinrumban kautta. Lopulta kummatkin kolmosen karsintaottelut ratkesivat kultaisella maalilla. Tämä ei kuitenkaan sammuttanut keskustelua seuraavan kauden sarjajärjestelyistä, joilla kolmosdivarin joukkuemäärä nostetaan tämänvuotisesta kymmenestä kahteentoista.

Lämmittelemään lähtiessään tuomaristolla ei ollut tietoaakaan tarkkailijasta, eikä ketään siihen tehtävään tullutkaan. Tuomareita sen sijaan saapui useitakin. Olin ottelun alussa aikeissa majoittua ykkösrajalle, mutta sitten bongasin erotuomarikerhon puheenjohtajan Tom Kakkolan toiselta rajalta ja suuntasin sinne

utelemaan analyysia KSEK:iläisten menneestä kaudesta ja tasosta.

”Anteeksi, mutta en oikein osaa suhtautua tähän”, ”Tomppa” sanoi nähtyään sanelukoneeni. Totesin saman, ymmärrettävän ongelman vaivanneen myös ottelun tuomaristoa. Tuomarit osaisivat kyllä perustella jokaisen kentällä tekemänsä tuomion ja kokemuksen mukaan myös juttelemaan järjeviä tuomaroinnista ylipäättäen, mutta nuoren, toimittajan leikkivän kollegan sanelukone oli vaatimattomuuteen pyrkiville viheltäjöille liikaa. Niinpä sain parhaat kommentit silloin kun sanelukone oli pois päältä tai uskottelin sen olevan kiinni (äärimmäinen keino äärimmäiseen tilanteeseen, sitä paitsi Tomppa ehdotti kyseistä taktiikkaa).

Sanelukoneen sammuttua Tomppakin puhui taas järjeviä ja suostui jopa analysoimaan tuomaroinnin tilaa. ”Keski-suomalainen tuomaritaso on hyvä, mutta kapea. Vahvistukset eivät olisi pahitteeksi”, hän totesi ja jatkoi: ”Jotain omasta ja naapuripaikkojen tasosta kertoo sekin, että lähettäessä täältä Mikkeliin viheltämään kakkosen peliä täytyy (tai saa, kuten Tomppa edellisen päivän ottelussaan) ottaa omat avustavat mukaan. Varkaudessa tilanne on jo pitkään ollut vielä heikompi.”

”Kaikkein huonoin tilanne on syrjäisen Suomen pienillä paikkakunnilla, joissa ei juurikaan saada nuoria toimintaan mukaan. Lisäksi harvat uskaliaat saavat ensimmäisen ottelunsa jälkeen nurkan takana kuonoonsa, mikäli tuomiot eivät ole kotijoukkuetta miellyttäneet.”

Mitä kentätapahtumiin tulee, ottelua pelattiin yhteensä maaliin. 11. minuutilla kufulaisten maali hylättiin (aiheellisesti) paitsiona ja viisi minuuttia myöhemmin hyvin sijoittunut Pilkkakangas totesi kuopiolaiskudin kimmonneen ylärimestä kentän puolelle. Väistämätön tapahtui lopulta 20. minuutilla; kuopiolaiset päättivät pitkän painostuksensa näppärään yhdistelmään ja tekivät avausmaalin.

Puolen tunnin kohdalla kotijoukkue aiheutti vapaapotkun toisensa perään ja hankki kaksi korttia. Ensimmäinen tuli suunsoitosta, toisen otti maalivahti, joka möhli puolustajalta tulleen syötön ja piti kiinni pallon riistäneestä hyökkääjästä. En kuullut huutoa, mutta Lino antoi tilanteen mennä hyötynä ja varoitti maalivahtia, ennen kuin peli jatkettiin kulmurilla.

Ensimmäisen jakson viimeisellä minuutilla peli ratkesi lopullisesti. KuFu sai kotijoukkueen rangaistusalueella aikaan hässäkän, jonka päätteeksi Lino vihelsi rangaistuspotkun. Tuomio hyväksyttiin pelaajien keskuudessa eikä protestointia juurikaan esiintynyt. Vierailijat toimittivat pallon varmasti alanurkkaan: 2-0.

Lino puhalsi jakson päättyneeksi välittömästi alkupotkun jälkeen ja Tomppa alkoi tehdä (töihin)lähtöä. Hän oli nukkunut eilistä otteluaan edeltävänä yönä vain neljä tuntia; mutta se ei ollut yksin hänen syynsä. Ottelu oli palloliiton erityisluvasta piittaamatta siirretty keskiviikolta lauantaille. Siirtotiedon saapuessa työvuorot oli jo lyöty lukkoon.

Korkoa kasvavasta univelasta huolimatta Tomppa oli tehnyt takuuvarmaa työtä Mikkelin paikallisissa, joka näytteli tärkeää osaa kakkosdivarijoukkueiden kohtaloissa. SaVu hävisi ko. ottelun ja kun MiKi koki samaan aikaan tappion jäivät keskisuomalaisseurat onnellisesti kuiville.

Myös SaVu:n voittanut MP oli tyytyväinen. Joukkueen valmentaja oli todennut Tomppalle ottelun jälkeen (hymyhuulin, mutta täysin vakavissaan), että ”paremmin ei olisi voinut käydä: sekä SaVu että MiKi putosivat.” MP pääsee nyt hyörimään yksinään Mikkelin rajallisilla sponsori- ja katsojamarkkinoilla.

Mikäli Mikkelin tilanne oli sietämätön, eivät keskisuomalaisetkaan joukkueet olleet veljiä keskenään. Totuus nimittäin oli, ettei JJK:lla ollut missään vaiheessa aikomusta nostaa kahta joukkuetta kakkoseen. Kuulemani mukaan tarkoituksena oli vain estää kakkosen keskisuomalaisien kakunjakajien kasvu.

Kuulopuheita tuki se tosiseikka, että tämän nuoren joukkueen runko oli ahertanut edellisenä päivänä pääsarjassaan, B-SM:ssä. Jos JJK olisi ollut tosissaan, olisi pelipäivää pyydetty muuttamaan. Nuorten tavoitteet olivat olleet toisaalla ja nälkäkin oli jo tyydytetty. Niinpä he vain käväisivät pelaamassa ”kakkoskarsinnat” alta pois.

Niin tai näin, JJK:n pelko oli turha. Keski-Suomen kolmosesta ei löydy tänä eikä ensi vuonnakaan joukkuetta, joka selviäisi kakkosen karsinnoista, saati pystyisi säilymään ylemmällä divaritasolla.

Tauko loppui, Sisu hoiti puoliaikavaihdot ja Matti laittoi toisen jakson käyntiin. Ottelun alkamisesta oli kulunut tunti. Aurinko meni pilveen ja puuskittainen puhuri sai ilman tuntumaan syksyiseltä.

Seurasin peliä nyt yhdessä Keski-Suomen valioviheltäjä Santtu Kedon kanssa. Santtu oli saapunut lapsiensa kanssa kentän laitaan ensimmäisen jakson puolesta välissä ja oli kerhomme viheltäjistä ainut jonka kausi jatkui vielä meneillään olevan ottelun jälkeen. Hän totesi, ettei mennyt kausi ollut hänelle mitenkään ihmeellinen.

Sitten KuFu teki kolmannen maalinsa ja JJK -kaulahuviin kietoutunut besserwisser jakoi pyytämättä oman mielipiteensä tilanteesta. Hän oli huutanut ensimmäisestä maalista lähtien värityneitä näkemyksiään tuomaristolle.

Yleisön tapaan pelaajatkaan eivät nielleet kaikkia tuomioita purematta. Ilmiöllä ei välttämättä ollut mitään tekemistä tuomaritoiminnan kanssa, väsymys ja oman joukkueen reilu tappioasema kirvoittavat yleensä kielenkannat. Jalkapallossa ei ole juurikaan tapana haukkua "omia", joten tuomarin rautuminen täytyy kanavoida muualle, useimmiten tuomariin.

Kerroin maalin jälkeen Santulle oman ennusteeni lopputuloksesta:

"KuFu tekee puolenkymmentä maalia ja JJK saattaa loppuhetkillä saada yhden osuman."

"Sekin on erittäin epätodennäköistä", Santtu totesi.

Kuten tuomareilla on tapana, olimme molemmat oikeassa. KuFu todellakin teki viisi maalia, kun taas JJK jäi nolville, pääsemättä kertaakaan edes hajutäisyydelle osumasta. Itse asiassa joukkue loi koko ottelussa vain pari puolittaista paikkaa ja sai havaintojeni mukaan ensimmäisen (ja ainoan) laukauksensa kohti KuFu-maalialueelle 87. minuutilla, jolloin vieraat olivat osumiensa lisäksi laukoneet kuusi kertaa kehikkoon ja tuhlanneet puolenkymmentä muuta tekopaikkaa.

Santtu oli lähtenyt 70 minuutin kohdalla seurattuaan peliä yhteensä 50 minuuttia, Tompalle oli riittänyt ensimmäinen puolisko. Sami Hjelt saapui viimeisenä tuomarina pelipaikalle JJK laukauksen aikoihin (Gustafssonkin oli ollut tulossa, mutta päätti lopulta mennä muualle). "Hjeltsin" jutteli ensin hetken tuttujensa (joita hänellä riittää) kanssa, minkä jälkeen saavuin kyselemään arviota kuluneesta kaudesta. Hjelt katsoi taskustani ottamaani sanelukonetta ja totesi sitten "Sammuta se."

Sanelukone siirtyi sivummalle ja Hjeltsin pystyi taas puhumaan.

"Riittävästi sai viheltää 'oman sarjan' pelejä. Kakkonen oli siinä mielessä hyvä, ettei siellä ollut minkäänlaista taukoa. Ottelut pelattiin tasaisesti."

"Onkos kakkosessa sitten joskus ollut tauko?", kysyin.

"On. Yleensä on ollut kaksi, kolme viikkoa siinä juhannuksen jälkeen. Sitten on syksyllä pelattu pidempään."

Huhtasuon ottelu sen sijaan ei jatkunut enää pitkään. Lino peluutti joukkueita vielä kahden lisäaikaminuutin verran ja vihelsi sitten maakunnan sarjakauden päättyneeksi.

KUVAT: Tommi Paunonen

Kysyin ottelun jälkeen valmentaja Petresculta oliko peli ollut heille pettymys.

”Ei tämä ollut meille pettymys”, hän sanoi, ”Hyvä joukkue aina voittaa. Tämä ei ole meidän ykkössarja, eikä

A-junnutkaan. Valtaosa joukkueesta on pelannut B-junnuissa – ja on nuorempia siellä. Tietysti tämä oli tosi hyvä harjoituspeleille ja jatketaan tästä.”

JJK-junioreiden kevyt kokemuksen kartuttaminen olisi tosin voinut olla jollekin toiselle seuralle kauden kohokohta, mutta mitäpä siitä, joukkueella oli sarjavoiton suoma oikeus karsintapaikkaan.

Halusin vielä tietää Petrescun mielipiteen tuomaritoiminnasta.

”Tietysti mun on vaikea kritikoida tuomaria. Ne viheltää mitä ne osaa. Ei voi sanoa mitään pahaa sanaa. Ihan hyvä tuomari.”

Seuraavaksi menin jututtamaan KuFu:n valmentajaa. Onnittelin häntä kakkoseen noususta ”jo näin etukäteen”.

”Ei se vielä oo varmistunut. Riippuu miten Panterit ja JJK pelaa, maaliero ratkaisee sitten.” Nousukarsinta käytiinkin sarjamoitoina kolmen lohkovoittajan kesken ja vain paras heistä nousi suoraan. KuFu ja LaPa olivat pelanneet Kuopiossa 2-2-tasapelin ja nyt savolaisvalmentaja pelkäsi JJK:n häviävän LaPa:lle vielä reilummin ja sysäävän siten kuopiolaiset jatkokarsintaan.

Kysyin myös hänen mielipidettään tuomaritoiminnasta.

”Olhan siellä selkeitä virheitä. Junioriporukka vastassa ja meillä aikuisia miehiä, niin ehkä linja suosi enemmän noita junnuja, miestä ei saanut sillä tavalla ottaa... Mutta ei se ratkaissut peliä.”

Kun valmentajat oli kuulusteltu siirryin vihdoin oleelliseen eli tuomaristoon. Kolmikon hoidettua ottelun jälkeiset velvollisuutensa otimme valokuvat ja jälkikommentit, joiden alkua ei koskaan tarttunut nauhalle. Olin koppiin saapuessani ihmettelyt korviini tulvinutta musiikkia ja minuuttia myöhemmin(!) tajusin painaneeni sanelukoneeni play-nappulaa recin sijaan ja niinpä masiina soitti ylinauhoitettavaksi tarkoitettua joulujazzia.

Lino kertasi ottelun vaiheita harmitellen antamatta jäänyttä varoitusta ja vähäistä liikettä. Hän oli välillä antautunut hidastempoisen pelin viettäväksi, muttei ollut laskenut kertaakaan ottelun ohjaksia käsistään. Pilkkakangasta puolestaan kaiheri edelleen ensimmäisellä puoliajan hätäinen paitsioliputus. Tyypilliseen tuomaritapaan hänellä ei ollut päällimmäisenä mielessään ainutkaan kymmenistä onnistuneista paitsiotulkinnoista tai tuomarille annettu apu pikkurikkeissa ja ylärimakudissa, vaan pahin epäonnistuminen. Se on eteenpäin vievä asenne.

Sisu ei heittäytynyt itsearviossaan syvälliseksi ja luonnehti suoritustaan lyhyesti ”h*****tin hyväksi”. Linokaan ei muistanut äkkiseltään moitittavaa hänen työskentelystään ja summasi vielä ottelua.

”Tänään pääsin suhteellisen helpolla ja pystyin vielä huolelta jättämään ison kaistaleen avustaville. Keski-suomalaisilla erotuomareille on ominaista erinomainen katsekontakti, se on kouluttajiemme ansiota.”

Lähtiessämme Matti palasi kertaalleen ottelua edeltäneeseen epätietoisuuteen, päättäen yhteenvetonsa valitettavaan totuuteen:

”Se, että vaihtopelaajien lukumäärä pitää selvittää soittelemalla kertoo siitä, että tuomarit on taas vähän unohdettu, tieto ei kulje ottelujen viheltäjille.”

Koppi laitettiin lukkoon ja kentänhoitajat kasasivat maaleja yhteen. Kausi oli palaverieja ja päättäjäisiä vaille pulkassa. Syyshämärän varjot tekivät tuloaan.

EPILOGI:

Keli viileni huomattavasti seuraavalla viikolla. Odottamani ensilumi satoi torstaina ja katselin sen maalaamia maisemia matkatessani Keski-suomalaisen toimittajana Keuruulle. Gusse toimi samassa, mainiosti sujuneessa EM-karsintaturnauksessa tuomareiden yhteyshenkilönä. Tapasimme, mutta unohdin kysyä minne hän oli otteluun saapumisen sijasta mennyt.

KuFu-valmentajan pelot toteutuivat. LaPa oli voittanut JJK II:n 6-1 ja nousi kakkoseen tehtyjen maalien perusteella. Lokakuun lopulla Santtu ja Lino matkasivat Kaurasen Jannen kanssa vielä Helsinkiin tuomitsemaan Viikinkien ja Warkaus JK:n välisen Ykkösen karsintapelin. Kultainen maali ei ollut voimassa, eikä sitä olisi tarvittukaan; Viikingit voitti ottelun 3-2 ja koko karsintaparin 6-2. (WJK jäi siis kakkosdivariin kuin tukoksi JJK(1):n nousuhaaveiden tielle.) Ottelun alkamisaikaa oli aikaistettu ilmoitetusta kahdella tunnilla, asiasta ilmoitettiin tuomareille peliä edeltävänä päivänä.

Hugh Dallas (Skotlanti)

SPL:n JALKAPALLOEROTUOMARIKOULUTUS 2003

Nro	Tapahtuma	Paikka	Ajankohta
1)	Valiokunnan koulutusseminaari	Helsinki	3. - 5.1.
2)	LK/LT neuvottelupäivät	Pajulahti	18. - 19.1.
3)	Valioerotuomarit - valioerotuomarit - valiotarkkailijat	Valkeakoski	22. - 23.2.
4)	Liittoerotuomarit - kaikki liittoerotuomarit	Valkeakoski	8. - 9.3.
5)	Avustavat erotuomarit	Espoo	5. - 6.4.
6)	Valioerotuomarit - juoksutestit	Espoo	5.4.
7)	Nuorten erot. kurssi I	Rauma	kesäkuu
8)	Nuorten erot. kurssi II	Tammela	loka-/marraskuu
9)	Nuorten erot. kurssi III	Helsinki / Tammela	heinäkuu
10)	FIFA -erotuomaripäivät	paikka avoin	2. - 3.8.
11)	Valiotarkkailijoiden palautetilaisuus	Helsinki	marraskuu (Cup-finaalin yhteydessä)
12)	Valioerotuomareiden palautetilaisuus	Helsinki	15.11.

VALIOEROTUOMARIT 2003

Palloliiton erotuomarivaliokunta on päättänyt kutsua Valkeakoskella 22. - 23.2.2003 pidettävälle valioerotuomarikurssille seuraavat erotuomarit:

AALTIO Jukka, Tampere	ASUMAA Tony, Helsinki
MAISONLAHTI Jari, Espoo	NIEMINEN Tero, Helsinki
AUTIO Peter, Hattula	NYKÄNEN Juha, Kemi
HIETALA Jouni, Seinäjoki	PAHTAKARI Petri, Rovaniemi
HOLOPAINEN Herkko, Oulu	PAJUNEN Heikki, Helsinki
HYTYIÄ Jouni, Littoinen	PELTOLA Mika, Tuusula
HÄTILÄ Vesa, Rauma	PETTERSON Esa, Vantaa
JÄRVENPÄÄ Ville, Helsinki	POHJONEN Vesa, Turku
KALLIO Pasi, Turku	SAARINEN Vesa, Rauma
KARI Petteri, Turku	SALMINEN Kimmo, Turku
KAUKKILA Mika, Rauma	SALO Mika, Riihimäki
KETO Santtu, Jyväskylä	SILANNE Tommi, Tampere
KOSKINEN Mika, Salo	TERVO Pekka, Oulu
LAMPPU Pasi, Parainen	VIRTANEN Tero, Espoo
LILJAVIRTA Jukka, Kuopio	VUORELA Mikko, Lohja

Keski-Suomen Erotuomarikerhon kuukausikerhot 2003:

ma 20.1. klo 18-20

ma 17.2. klo 18-20

ma 17.3. klo 18-20

ma 14.4. klo 18-20

ma 5.5. klo 18-20

KIHU:n kokoustila Jyväskylän Hippoksella,
käynti Monitoimitalon puolelta

Suudelma tuomarille toi roiman pelikiellon

14.11.2002 17:33 (MTV3-Reuters)

Hollantilainen amatöörijalkapalloilija on saanut pelikiellon erotuomarin suutelemisesta. Pelaaja ja suuteli tuomaria suulle tämän ajettua hänet kentältä.

Erikoislaatuisen tavan osoittaa tunteensa valinnut pelaaja sai kahdeksan ottelun pelikiellon.

Kurinpitäjät Hollannin jalkapalloliitossa puuttuivat asiaan torstaina, kun viime kuussa tapahtunut suuteluvälikohtaus saatiin käsiteltyä.

- Ensin pelaaja sai keltaisen kortin. Sitten hän antoi muutaman kommentin erotuomarille ja sai toisen keltaisen. Tämän jälkeen pelaaja suuttui. Hän tarttui erotuomaria päästä ja suuteli tätä suulle, KNVB:n tiedottaja *Joris Gieske* valotti hieman epätavallista tapahtumasarjaa. Pelaajan henkilöllisyys ei ole annettu julkisuuteen.